

STICHTING
STAMBOEK RONDE- EN PLATBODEMJACHTEN
BESCHERMVROUWE H.K.H. PRINSES BEATRIX

WASSENAAR,
PRINSENWEG 79 • TEL. (01751) 2707
GIRO NR. 531201

VERSLAG VAN DE SECRETARIS
over 1963

Alleen al de herinnering aan de zomerreunie in Veere zou Uw, overigens vrij nuchter aangelegde, verslaggever bijna lyrisch doen worden. Tot zijn verontschuldiging zij echter aangevoerd, dat alle deelnemers aan die reunie zijn gaan lijden aan dezelfde ziekte, een ziekte, die wel "Verisme" is genoemd, en die verwant zou zijn aan opiumschiiven, maar oneindig veel gevaarlijker.

Gevaarlijk, maar dan in martiale zij, was ook de zeeslag, die op vrijdag 19 juli tussen Geuzen en Spanjaarden werd geleverd ter herinnering aan de slag bij het fort den Haak op 19 juli 1573. Of het nu kwam door de vele historische gegevens over de vrijheidsstrijd der Zeeuwen, die onze voorzitter in zijn uitvoerige brochure "Ter ere van Veere en Vlissingen's roem" ter kennis van de deelnemers had gebracht, dan wel doordat het kanonvuur van de batterij op het Noorderhoofd, onder persoonlijk bevel van de baljuw van Veere, hen als het ware opzweeptte, een feit is, dat de opvarenden van de Princen- en de Spaanse vloot elkaar met bijzonder veel elan bevochten. En daarbij doelen we beslist niet alleen op de enorme knal, waarmee aan boord van een bekend Zeeuws schip een doos met meer dan 200 patronen in één keer de lucht invloog, en ook niet op de enterpartij, waarmee de commandante van een princelijke "scoude" een Spaans galjoen van beduidend grotere afmetingen attakeerde. Maar de gehele strijd, die onder ideale weersomstandigheden plaats vond - was levendig en vol afwisseling en stelde degenen, die de plannen voor dit soort spelen wel eens met een zekere scepsis bejegenen, volkomen in het ongelijk.

De volgende dag, zaterdag 20 juli, admiraalzeilen. De wind zorgde voor een verrassing door uit een volkomen onverwachte hoek te gaan waaien, maar ook dit probleem werd vlot opgelost. Tachtig schepen zeilden daarna, verdeeld over 2 vloten en 7 eskaders, voorbij de Commissaris der Koningin in Zeeland, die als admiraal fungeerde aan boord van "De Jonge Joseph". Een imponerend schouwspel, dat des te meer relief kreeg door de achtergrond van het schilderachtige Veere.

Des avonds zaten ongeveer 275 gasten aan aan de gezamenlijke maaltijd in de Burgerzaal van het stadhuis te Middelburg. Zij zullen - zoals onze voorzitter in de Waterkampioen schreef - niet licht de aanblik vergeten, die deze stijlvolle ruimte bood onder het licht van schitterende kaarsenkronen, waaronder de lange, met veel bloemen versierde tafels herinneringen wekten aan de lang vervlogen tijden, waarin de Heren van Veere tevens "Admiraal van der Zee" waren en op Middelburgs statige stadhuis menige vorst koninklijk werd onthaald.

Tijdens de maaltijd reikte de voorzitter allereerst de "lange afstand beker" uit, dit maal aan de heer R.W. Zappey uit Groningen, die met zijn pluut "Pimpernel" vanuit de ligplaats Joure de grootste afstand naar Veere had afgelegd.

Daarna volgde de uitreiking van de W.H. de Vos-wisselprijs. Bestuurderen van de Stichting waren eenstemmig tot de conclusie gekomen - uiteraard zonder medeweten van de betrokkene - dat in Zeeland, en met name in Veere, deze wisselprijs aan Ir. J. Loeff diende te worden uitgereikt. En zulks niet alleen vanwege de nauwe banden, die hem met Zeeland en Veere verbinden, maar in het bijzonder vanwege de onschatbare diensten, die Ir. Loeff gedurende vele jaren aan de watersport in het algemeen en aan de ronde en platbodempjachten in het bijzonder heeft bewezen.

Daarna kreeg de kapitein van het vlaggeschip "De Jonge Joseph", de heer J. Goedkoop Dzn, het woord. In een sprankelende speech bewees hij onomstotelijk het nauwe verband tussen het zeilen op de Zeeuwse stromen - de helling van de kim in de daarbij onmisbare glaasjes (het kan ook zijn, dat hij het had over de helling van de glaasjes ten opzichte van de onmisbare kim) - en het voorrecht om met een rond of platbodempjacht ingeschreven te worden in het Stamboek. Dit onderlinge verband werd tenslotte aanschouwelijk voorgesteld door de instelling van de "Orde van de Gulden Flessentrekker", waarvan hij de beide eerste exemplaren uitreikte aan de voorzitter en de secretaris van de Stichting.

De nieuwe orde, ingesteld op initiatief van de heer Th. de Meester, bestaat uit een ronde bronzen plaquette, waarin het embleem van de Stichting is gedreven, met het randschrift: "Vriend van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodempjachten". Deze plaquette is aan de bovenzijde voorzien van een flesopener, waardoor een rood zijden lint gaat, waarmee het ordeteken om de hals kan worden gedragen.

Als hoofd van de nieuwe orde reikte de voorzitter daarop een aantal ordetekenen uit aan verschillende Zeeuwse autoriteiten en Vrienden van de Stichting, die zich voor het welslagen van deze reunie bijzonder verdienstelijk hadden gemaakt.

Het is voorts de bedoeling, dat alle "vrienden" zich

dit ordeteken aanschaffen om zich daarmee bij voorkomende gelegenheid te tooien en tevens als practisch instrument aan boord te hanteren.

Van de overige toespraken in de Burgerzaal zij in het bijzonder die van de Commissaris der Koningin gememoreerd. Deze landrot, zoals hij zichzelf kwalificeerde, verklaarde zich door het schouwspel van de vloot der ronde en platbodemjachten geheel gewonnen voor de watersport en voor de noodzaak van een positief beleid op dit gebied teneinde de ontwikkeling daarvan op de prachtige Zeeuwse wateren in een goede richting te stuwen.

Des zondags volgden, onder auspiciën van de Jachtclub Veere, de wedstrijden, waarbij de schepen zoveel mogelijk naar type in klassen waren ingedeeld. De start bij ruime wind leverde telkens opnieuw een prachtige gezicht op, waarbij mij persoonlijk de hoogaarsen bijzonder imponeerden.

Een bijzondere vermelding verdient ongetwijfeld ook de klasse der schouwen : zeeschouwen, Tholense schouwen, en kajuitschouwen. Bij het admiraalzeilen bestond dit eskader uit 15 schepen, waarvan niet minder dan 10 in staal waren uitgevoerd en gebouwd na 1955. Aan de wedstrijd namen - behalve de in 1938 gebouwde "Tobias" - uitsluitend na de oorlog gebouwde schouwen deel. Wel een bewijs van vernieuwing en opleving.

Wat voorts bij deze wedstrijden, en ook bij die in de daarop volgende week in Zierikzee, opviel, was het gebruik van enorme halfwinders en in een enkel geval van spinnakers. Al geef ik gaarne toe, dat deze zeilen er bij bepaalde windrichting bijzonder hard aan kunnen trekken en dus dan hun nut hebben, moet me toch de - overigens strikt persoonlijke - mening van het hart, dat ze de schepen zelf ontzien en in hun extreme vormen aesthetisch niet bij deze schepen passen. Dit is overigens niet uitsluitend een kwestie van smaak en - naar ik hoop gezond - conservatisme; het gaat er ook om ons kostelijk bezit van oud-Nederlandsche schepen zo zuiver en gaaf mogelijk te bewaren.

Zo eindigde dan de reunie in Veere, die in vele opzichten een hoogtepunt vormde. Een bijzonder woord van dank komt toe aan de burgemeester en gemeentesecretaris van Veere, aan het bestuur en de leden van de Jachtclub Veere en aan al diegenen, die er aan medewerkten de organisatie een zo vlot verloop te doen hebben. -

Dit verslag had chronologisch echter dienen aan te vangen met de winterreunie in Hotel Kurhaus, waar op 2 februari ruim 150 Vrienden bijeenkwamen. De heer J. van Beylen uit Antwerpen hield een voordracht over : "De uitbeelding en documentaire waarde van schepen bij enkele oude meesters", waarbij hij duidelijk het verschil liet uitkomen tussen de kunsthistorische waarde van een schilderij enerzijds en de waarde, die aan ditzelfde schilderij moet worden toegekend als bron van informatie omtrent de vorm en het

uiterlijk van schepen in de door de schilder behandelde periode.

De vertoning van een groot aantal dia's en van een kleurenfilm over de zg. tall-ships race besloot deze winterreunie, waarvan het programma eigenlijk wel enigszins overladen bleek te zijn. Een volgend maal zal meer de nadruk moeten vallen op de mogelijkheid van onderling contact tussen de aanwezigen.

Op 25 februari zond de Stichting aan het Bestuur van de KVNWV een uitvoerig advies inzake een nieuw klassereglement met voorgiftregeling voor ronde en platbodenjachten. Dit advies is tot stand gekomen na zeer uitvoerige voorbe-reidende werkzaamheden en studie van dit moeilijke onderwerp door een commissie, bestaande uit de heren C.J.W. van Waning, Mr. A. Blussé van Oud-Alblas, Dr. Ir. J. Vermeer en Ir. H. Vreedenburg. Nadat het advies was bestudeerd door de Technische Commissie voor de Zeilvaart op de binnenwateren, vond op 2 juli een bespreking plaats tussen delegaties van het Verbond en van de Stichting over enkele geschilpunten. Daarbij bleek ten aanzien van de wijze waarop de voorzeilen dienen te worden gemeten een belangrijk verschil van inzicht bij de beide delegaties te bestaan. Het Verbond was van oordeel, dat het systeem, waarbij uitsluitend de zg. voordriehoek wordt gemeten, dient te worden aangehouden, en dat het daarbij iedere zeiler verder vrij staat de voorzeilen te gebruiken, die hem goeddunken, terwijl de Stichting de nadruk legde op de noodzaak de werkelijke oppervlakte van alle gebruikte voorzeilen te meten en in de TCF te verwerken, omdat het zeiloppervlak de belangrijkste factor is voor het bepalen van de snelheid van een schip.

Nadat over deze kwestie later opnieuw overleg had plaats gevonden, werd besloten eerst nadere gegevens te verzamelen alvorens een definitieve beslissing te nemen.

Inmiddels is de Stichting op haar verzoek door het Verbond erkend als klasse-organisatie. Voorts is bij het Verbond zelf een Technische Commissie voor Ronde en Platbodenjachten ingesteld.

Het boek "Ronde en Platbodenjachten" blijkt met waardering te zijn ontvangen en gezien de mate, waarin het wordt gekocht, in een behoefte te voorzien.

De correspondentie van het secretariaat met eigenaren en eigenaren-in-spé van ronde en platbodenjachten blijft levendig. Velerlei informaties, adviezen en voorstellen op technisch gebied worden regelmatig verstrekt, terwijl aldus omgekeerd het secretariaat zelf op de hoogte blijft van hetgeen er leeft.

Zij tenslotte vermeld, dat in het afgelopen jaar de vloot van ingeschreven schepen opnieuw een uitbreiding onderging, zodat thans 497 schepen in het Stamboek zijn ingeschreven.